

РОЙОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

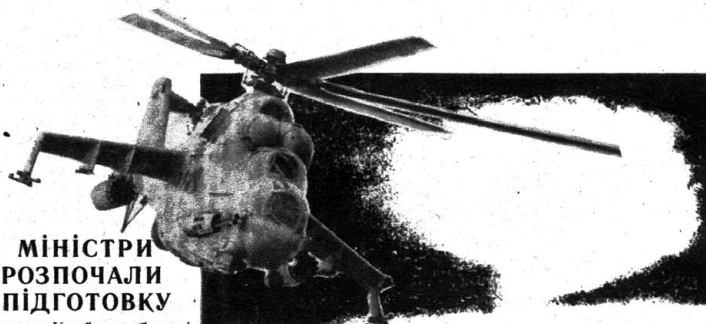
№ 104 (604) • Субота, 5 червня 1993 року • Ціна 8 крб.

ЧИ «СТАРТУВАТИМЕ» УКРАЇНА?

Парламентська хроніка

Денне засідання 3 червня

Крім учасників міжнародної конференції «Ядерна спадщина Радянського Союзу», що відкрилася в Києві зьомою інституту міжнародних відносин, «стратегічно-ядерний пасьянс» розкладали і народні депутати України. (Закінчення на 2-й стор.)

МІНІСТРИ РОЗПОЧАЛИ ПІДГОТОВКУ

Учора в Україну прибув міністр закордонних справ Росії А.Козирев. Мета його візиту - вирішення питань, пов'язаних з підготовкою зустрічі на найвищому рівні з проблем Чорноморського флоту.

У першій половині дня А.Козирев мав коротку бесіду віч-на-віч з міністром закордонних справ України А.Зленком, потім його прийняв Президент України Л.Кравчук. Також відбулися переговори делегацій України та Російської Федерації. У другій половині дня А.Козиреві А.Зленко відвідали Севастополь. Подробиці перебування російського міністра в українському місті — в наступному номері.

Фотоколаж
Михайла САЧКА.

Як будуть хибний курс

тримати

Мужів державних

кораблі -

Чи ж буде син?

Чи ж буде мати?

Чи ж будуть люди

на землі?

Експрес-інформація

ПРЕЗИДЕНТ ЧЕЧНІ ДІЄ РІШУЧЕ

Спеціальні військові підрозділи, підпорядковані Президентові Чеченської Республіки Д.Дудаєву, захопили будинок міських зборів, де перебували лідери опозиції. Під час сутичок були оббиті та поранені. Місцез перебування колишнього голови міських зборів Б.Гантемірова невідоме. Тим часом Д.Дудаєв направив на чечено-російський кордон гвардійські підрозділи. За деякими даними, в районі кордону передислоковуються російські війська.

ЧИ ПРИСЛУХАЮТЬСЯ ДО ЕКСПЕРТІВ ПОЛІТИКИ?

У Києві розпочала роботу п'ята міжнародна конференція «Ядерна зброя і безпека нових незалежних

держав», з ініціативою проведення якої виступив Амстердамський інститут «Гласність і перебудова». Директор Українського інституту міжнародних відносин Віктор Пашук сказав, що організатори конференції сподіваються на те, що висновки експертів будуть почуті тими, хто вирішуватиме це питання на державному рівні.

ДО ВЛАДИ — ЧЕРЕЗ РЕПРЕСІЇ

У Сербії загострюється внутрішньополітична криза. Прокуратура країни виступила з вимогою заборони опозиційну партію «Сербський рух оновлення». Її керівника вже засуджено до двох місяців ув'язнення. Як пише паризька «Фігаро», Президент Сербії С.Мілошевич, усунувши Президента СРЮ Д.Мосича та здійснюючи політичні репресії, намагається стати єдиною владою в Белграді. За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Василь ЧУМАК

В ЗЕЛЕНУ СУБОТУ

Назриваю в гаю запашного
зілля,
запашного зілля, вибухалих
трав;
з ясена та кленів нарубаю
зілля;
лепехи нарвати побіжу
на став;
клевачням обставлю,
прйберу кімнату.
— Подивіться, мамо!
Хороше ж то я! —

Усміхнуться очі. Поміж
тим у хату
вечір завітає — стомлений
козак.
Сядемо рядочком. Заведем
розмову —
тиху, сумовиту —
і про все, про все,
доки до віконця хусточку
шовкову
ніченька-черничка з поля
донесе...

Продиктовано в номер

ЧЕРЕЗ НОРИЛЬСЬК І ПРАГУ МИ ЙШЛИ ДО НАШОЇ СВОБОДИ

Сьогодні у Києві в Міжнародному центрі культури і мистецтва розпочинається Другий Всесвітній конгрес українських політичних в'язнів. Співголова Всеукраїнського товариства політичних в'язнів і репресованих Євген Пронюк сказав, що основна причина його скликання (крім статутних вимог) — комуністичний рванізм, що котиться тепер по Україні. Це загрозла існуванню самої держави. Мета зібрання — об'єднати зусилля в боротьбі за утвердження нашої самостійності.

На конгресі будуть відзначені дві «круглі дати» — 40-річчя Норильського повстання і 25-річчя «празької весни». В товаристві є учасники обох подій.

ПАРТІЇ ХОЧУТЬ ЗБОРІВ

Керівні органи Соціал-демократичної, Конституційно-демократичної та Ліберально-демократичної партій і Партії вільних селян України виступили із спільною заявою щодо політичної кризи в країні. На думку партій, криза не дає можливості далі розбудовувати державу, а отже, щоб вийти з такої ситуації, Верховна Рада повинна терміново розглянути на сесії питання про скликання Конституційних Зборів і створити парламентську комісію для розробки механізму скликання Зборів.

Заяву підтримує й Ліберальна партія України.

РУХ ПЕРЕХОДИТЬ В ОПОЗИЦІЮ

Констатуючи кризу влади в Україні і неспроможність гілок влади розбудовувати державу, Народний Рух заявив «про свою опозицію до всіх структур влади в Україні». В заяві з цього приводу говориться: «Вважаємо за необхідне опрацювання альтернативних програм та формування альтернативних владних інституцій на засадах державності і демократії». Тільки це, на думку Руху, збереже незалежність України і забезпечить гідні умови життя співгромадян.

«БОРОМЛЯ-93»

Сьогодні у селі Боромлі на Сумщині відкривається Всеукраїнський сільський фестиваль мистецтв, спонсорами якого виступили банки «Україна» та «Відродження», Мінсільгоспроду України, Укоопспілка, виробниче об'єднання «Хімпром», АТ «Газпром», Східно-Українська брокерська фірма та інші.

Абзац з листа

Майже двадцять років я зберігаю в ощадкасі (ощадбанку) на строковому вкладі чотири тисячі карбованців, так званих похоронних. Після всьляких перерахунків мені у квітні цього року вивели лишок — чотирнадцять тисяч і зробили відмітку в паспорті. Що я за них кудию? За що мене поховують?

ІДРОПАК, 72 роки.
Вінниця.

Парламентська хроніка

ЧИ «СТАРТУВАТИМЕ» УКРАЇНА?

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.)

Під час денного засідання вони знову обговорювали питання про ратифікацію Договору СТАРТ-1, приєднання України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Те, що досі парламент України не прийняв конкретних рішень з цього приводу і не визначив своєї позиції однозначно, політики й експерти на Заході розцінюють як подвійну гру. «Спотворюються образ України і її політика», — констатував міністр закордонних справ Анатолій Зленко. Розвиваючи цю думку, перший заступник Голови Верховної Ради Василь Дурдинець, сказав: «Такі звинувачення є несправедливими і образливими, а головне — вони суперечать фактичній стороні справи. Насправді члени комісії у цьому питанні...»

Такі заяви — не амбіційні, як це намагається подати західна й російська преса. Бо підготовка до ратифікації Договору СТАРТ-1 триває. Працює тимчасова депутатська робоча група, в роботі якої беруть участь представники відповідних міністерств і відомств, численні експерти. Комплекс цих питань детально вивчали і обговорювали в постійних комісіях Верховної Ради. Детально аналізують різні аспекти ратифікації договору й експерти.

4 червня на ранковому пленарному засіданні Верховної Ради України продовжувався розгляд питання про ратифікацію Договору про скорочення та обмеження стратегічних наступальних озброєнь та про приєднання до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї.

За підсумками обговорення Верховна Рада України вирішила поручити робочій депутатській групі узагальнити висловлені пропозиції та зауваження, з урахуванням їх відповідності проєкту відповідних актів і передати в постійні комісії. Після розгляду цих документів у постійних комісіях робоча депутатська група має подати їх Верховній Раді для подальшого розгляду.

ПРИСКОРИТИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМ
ЧОРНОМОРСЬКОГО ФЛОТУ

Відбулося чергове засідання державної делегації України на міждержавних переговорах з Російською Федерацією щодо Чорноморського флоту. Від засідання перший заступник Голови Верховної Ради України В. В. Дурдинець. Обговорене широке коло проблем, пов'язаних з розподілом ЧФ, створенням на його базі ВМС України та ВМФ Російської Федерації у відповідності з раніше досягнутими домовленостями.

Члени делегації висловили серйозну стурбованість розвитком ситуації на флоті і навколо нього, зокрема у зв'язку з організованим масовим підняттям Андріївських прапорів, проведенням офіцерських зборів та інших акцій з відверто політичною спрямованістю, що заважає нормальному продовженню

них груп. Відбувся візит українських фахівців до США з метою вивчення можливості подання України практичної допомоги у знищенні ядерних озброєнь і т. ін.

Крім того, зауважив доповідач з цього питання В. Дурдинець, «дозволю нагадати, що деякі країни світу значно довші, ніж ми, розглядали свого часу ці документи».

У виступах окремі депутати підкреслили, що яскраві в питанні ратифікації СТАРТу не буде доти, доки не буде міжнародних ефективних гарантій національної безпеки України. Насамперед це повинен бути серйозний документ з юридичними та військово-політичними зобов'язаннями ядерних держав. Друга перепона на цьому шляху — джерела фінансування програми ліквідації ядерних озброєнь. Народний депутат В. Чорновіл намагався з'ясувати, звідки взялася цифра 175 мільйонів доларів. Американський сенатор Нанні сказав під час зустрічі з В'ячеславом Максимовичем, що її запропонував українська сторона. Але сьогодні цієї суми явно мало. Ще раз висловили аргументи на захист своєї позиції щодо ратифікації Договору СТАРТ-1 та приєднання України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї, народні депутати перейшли до закритого вечірнього засідання.

Валентин ЛАВУНСЬКИЙ.

Розглянуто ряд інших питань порядку денного. Національному банку України та Кабінету Міністрів доручено уточнити обсяг грошової маси в обігу на другий квартал 1993 року і механізми її кредитування, внесення доповнення до статті 55 Закону «Про вибори народних депутатів Української РСР» та до Кодексу України про адміністративні правопорушення, прийнято постанови з питань адміністративно-територіального устрою, виключення і надання земельних ділянок для несімейсько-господарських потреб.

Наступне пленарне засідання передбачено провести 15 червня о 10 годині ранку.

Прес-центр Верховної
Ради України

Як повідомила прес-служба Президента України, 3 червня Л. М. Кравчук зустрівся з керівництвом Торгового союзу України — всеукраїнської громадської організації, що об'єднує підприємців та трудові колективи торгівлі і громадського харчування незалежно від форм власності.

Президент Торгового союзу А. Ф. Макоєв поінформував Л. М. Кравчука про

ЗУСТРІЧ У ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

дальності цього об'єднання, головні завдання якого — надання допомоги у розвитку торговельно-інфраструктури, сприяння насиченню ринку товарами вітчизняного і зарубіжного виробництва, надання практичної допомоги у здійсненні приватизації об'єктів торгівлі та громадського харчування, захист ін-

тересів членів союзу в органах державної влади та управління.

Президент України підтримав пропозиції Торгового союзу щодо державної політики у сфері торгівлі і громадського харчування. Відповідні доручення буде дано Кабінетові Міністрів України, іншим державним установам.

ПОСТАНОВИ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

від 2 червня 1993 р.

№ 393

Київ

ПРО ПІДВИЩЕННЯ
ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ
НА ДЕРЖАВНИХ
ПІДПРИЄМСТВАХ,
В УСТАНОВАХ,
ОРГАНІЗАЦІЯХ

Кабінет Міністрів України постановив:

1. Підвищити з 1 червня 1993 року тарифні ставки і посадові оклади в такому порядку:

на державних підприємствах, установах і організаціях, що перебувають на господарському розрахунку, а також на орендних, заснованих на державній власності, тарифні ставки робітників і посадових окладів державних підприємств, організацій та об'єднань з урахуванням підвищення тарифних ставок і посадових окладів відповідних органів державної виконавчої влади, місцевого і регіонального самоврядування на умовах, передбачених постановою Кабінету Міністрів України від 26 січня 1993 р. № 47;

посадові оклади керівників, спеціалістів і службовців з урахуванням збільшення тарифних ставок робітників і співвідношень в окладі праці, що склався між категоріями працівників у 1990 році;

на підприємствах і в організаціях, діяльність яких повністю або частково фінансується із бюджету і на яких тарифні ставки і посадові оклади працівників установлюються за умови оплати праці, що дотує на господарському розрахунку і виходячи з реальних можливостей, але не більше ніж у 170 разів проти діючих у 1990 році;

у бюджетних установах і організаціях, для яких умови оплати праці працівників визначено постановою Кабінету Міністрів України від 25 січня 1993 р. № 44, — за коефіцієнтами згідно з додатком № 4;

у бюджетних установах і організаціях, в яких умови оплати праці працівників визначені іншими нормативними документами, — за коефіцієнтами згідно з додатком № 5;

в органах державної виконавчої влади, судової влади, прокуратури, митних органах, податкових інспекціях та інших, у яких умови оплати праці працівників установлює Кабінет Міністрів України, — за коефіцієнтами згідно з додатком № 6.

Рекомендувати підприємствам, установам і організаціям підвищити частку тарифів у середньомісячній заробітній платі працівників до 65 — 70 відсотків.

2. Міністерству і відомствам, Раді Міністрів Республіки Крим, обласним, районним, Київській і Севастопольській місцевим державним адміністраціям:

до укладання галузевих тарифних угод установити для підпорядкованих підприємств, об'єднань і організацій мінімальні тарифні ставки з урахуванням їх співвідношень за видами виробництва, робіт, професій, що склався в 1990 році, в межах, передбачених додатками № 1—3 до цієї постанови;

переглянути у разі необхідності розміри посадових окладів керівників державних підприємств, організацій та об'єднань з урахуванням підвищення посадових окладів керівників відповідних органів державної виконавчої влади, місцевого і регіонального самоврядування на умовах, передбачених постановою Кабінету Міністрів України від 26 січня 1993 р. № 47;

3. Міністерству фінансів визначити джерела фінансування витрат, пов'язаних з підвищенням з 1 червня 1993 р. тарифних ставок і посадових окладів працівників з бюджетних установ і організацій.

4. Міністерству праці та Міністерству фінансів давати в необхідних випадках роз'яснення щодо застосування цієї постанови.

5. Міністерству економіки, Міністерству праці, Міністерству статистики, Міністерству юстиції у двотижневий строк внести пропозиції щодо зміни і доповнення до постанови Кабінету Міністрів України від 31 січня 1993 р. № 71 «Про регулювання фондів споживання у 1993 році».

Визнати такими, що втрачають чинність:

постанову Кабінету Міністрів України від 25 січня 1993 р. № 45 «Про порядок визначення ставок заробітної плати і посадових окладів працівників бюджетних установ і організацій»;

постанову Кабінету Міністрів України від 27 січня 1993 р. № 57 «Про порядок перегляду розмірів посадових окладів працівників апарату органів державної виконавчої влади та інших органів»;

постанову Кабінету Міністрів України від 2 лютого 1993 р. № 74 «Про єдині тарифні умови оплати праці робітників і службовців за загальними (наскрізними) професіями та посадами»;

постанову Кабінету Міністрів України від 17 лютого 1993 р. № 109 «Про міжгалузеві співвідношення в оплаті праці працівників державних підприємств, установ і організацій»;

пункт 2 постанови Кабінету Міністрів України від 18 лютого 1993 р. № 121 «Про підвищення розмірів грошового забезпечення військово-службовців» стосовно поширення чинності постанови Кабінету Міністрів України від 27 січня 1993 р. № 57;

абзац третього пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 2 квітня 1993 р. № 257 «Про умови оплати праці працівників органів внутрішніх справ».

Прес-ер-міністр України
Л. КУЧМАМіністр Кабінету
Міністрів України
В. ПУСТОВИТЕНКО

від 2 червня 1993 р.

№ 395

Київ

ПРО РОЗМІРИ
ЦІЛЬОВОЇ ГРОШОВОЇ
ДОПОМОГИ
НЕПРАЦЮВАЛИМ
ГРОМАДЯНАМ
З МІНІМАЛЬНИМИ
ДОХОДАМИ

Кабінет Міністрів України постановив:

1. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 2 червня 1993 р. № 394 «Про підвищення грошової допомоги громадянам з мінімальними доходами» установити з 1 червня 1993 року:

граничний розмір середньомісячного сукупного доходу на одного члена сім'ї в сумі 24400 карбованців, недостаттє якого дає непрацюючим громадянам право на призначення грошової допомоги;

розмір виплат на прожиття в сумі до 8300 карбованців на місяць;

розмір виплат на оплату житла, комунальних послуг, електроенергії та придбання (Закінчення на 5-й стор.)

РОЗ'ЯСНЕННЯ
з приводу проєкту Комісії ВР з питань АПК

В нашій газеті 4 червня було опубліковано проєкт постанови, запропонований Комісією ВР з питань АПК, в якій, зокрема, пропонується ліквідувати Національну гвардію. Це викликало розуміння тривоги в члених Національної гвардії. В зв'язку з цим роз'яснюємо, що на публікації проєкту напо-

лягав народний депутат О. О. Мороз. Тобто, не думка тільки його самотнього одного. Думка, з нашої точки зору, хибна. Хоча б тому, що про Національну гвардію існує закон, який ніяка постанова відмінити не може. І ще одне: відповідальні народні депутати не повинні пропонувати засобом масової ін-

формації непродуманих проєктів. Тим більше вони повинні обережно підходити до питань, з яких не мають відповідної підготовки. Бо якщо, що найгіршого, вирішувати певну проблему той, хто її не знає, Комісія ВР з питань оборони і державної безпеки ще висловить свою думку з цього приводу.

Доповідь міністра закордонних справ України А. М. ЗЛЕНКА на сесії Верховної Ради України 3 червня 1993 року

Питання, яке розглядає сьогодні Верховна Рада України, має, безсумнісно, надзвичайно важливе значення для подальшої долі України, забезпечення її воєнної, економічної та екологічної безпеки, визначення її місця серед цивілізованих держав світу.

Ідеться про те, чи буде Україна без'ядерною державою, тобто такою, яка не володіє ядерною зброєю. На це питання, здається, свою однозначну відповідь вже дав парламент України в рідці своїх рішень.

На виконання цих рішень Верховної Ради відповів дія уряд України.

Цьому передувало ґрунтовний аналіз аспектів всіх можливих наслідків участі України у двох фундаментальних угодах у галузі обмеження озброєнь та роззброєння, зокрема Договору про скорочення та обмеження стратегічних наступальних озброєнь і Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Результати цього аналізу, який ми безперервно здійснювали в тісній співпраці з нашими провідними спеціалістами, в тому числі і після підписання Лісабонського протоколу, свідчать про те, що національний інтерес України відповідати як ратифікації Договору про СНО-1, так і приєднання до ДНЯЗ.

Протягом майже року після підписання 23 травня 1992 року Лісабонського протоколу питання про участь у цих договорах розглядалося Радою, національної безпеки України, Радою оборони України, на слуханнях робочої групи і в комісіях Верховної Ради. Цьому питання надawali багато уваги засоби масової інформації, Україна та іноземні держави його обговорювали. Фахівці та науковці на міжнародних зустрічах, семінарах. Одним словом, не було перелісанням сказати, що, мабуть, жодне інше політичне питання не привертало до себе стільки уваги політичного керівництва і народу України, як питання про приєднання до ДНЯЗ і ратифікації СНО-1.

Підсумовуючи результати цих обговорень, більшість фахівців дійшли до однозначних висновків.

З цих висновків, а також аналізом зовнішньополітичних наслідків можливих альтернатив ядерної стратегії України, я хотів би ознайомити членів Верховної Ради України.

Особливість ситуації, в якій опинилася Україна після розпаду колишнього СРСР і проголошення намісту стати без'ядерною (навіть у майбутньому) державою, полягає у відсутності визначення України згідно з положеннями ДНЯЗ ядерною або без'ядерною державою шляхом приєднання до Договору.

Україна фактично стала спадкоємицею ядерної зброї, дислокованої в її території. Але, як підкреслюють фахівці, у зв'язку з тим, що контроль над цією зброєю ніколи не належав Україні, вона, на їх думку, не може розглядатися як ядерна держава у чистому вигляді.

Як відомо, право власності передає наявність прийнятних грошових умов: володіння, користування, розпорядження об'єктом власності.

Україна ж насправді ніколи не мала змоги «корис-

туватися» ядерною зброєю, неважкою на заяві щодо наявності «української» ядерної зброї. Можливо, на перший погляд, це видається не таким вже суттєвим аргументом, але з ним не можна не рахуватися як із загальноприйнятим принципом, передбаченим Договором про СНО.

Можна припустити, що Україна як правонаступниця колишнього Радянського Союзу могла б продовжити участь СРСР у ДНЯЗ як держава, що володіє ядерною зброєю. Це було б єдиною правомірною з юридичної точки зору, можливість для нашої країни приєднатися до клубу «визнаних» ядерних держав — іншими словами, стати стороною ДНЯЗ з ядерним статусом.

Нагадаю, що згідно статті 9 Договору державою, яка володіє ядерною зброєю, є така, що виробила та підірвала ядерну зброю або інші ядерні вибухові пристрої до 1 січня 1967 року.

На думку українських юристів-міжнародників, Україна, як держава- правонаступниця СРСР, відповідала такій дефініції. І можна припустити можливість «визнання» України ядерною державою. Але спочатку нам необхідно було б вирішити всі юридичні та технічні питання з Об'єднанням Командуванням СНС СНД (що фактично означає з Росією) щодо реалізації «можливостей користуватися» своєю «власністю».

Існує думка, що ядерна зброя надає майже абсолютну гарантію безпеки державі в територіальній цілісності і непорушності кордонів.

З одного боку це дійсно так. Ядерна зброя є найбільш ефективним засобом стримування, особливо при наявності стратегічного паритету (що існував між США і колишнім СРСР протягом 30 років), який практично унеможливило застосування збройної сили для вирішення питань між державами. Питання полягає тільки в тому, чи існують зараз в Україні необхідні умови для того, щоб вона могла бути ядерною державою з утриманням у беззасторожності та безпеці ядерного арсеналу, що дислокується на її території.

Саме питання наявності в Україні реальної можливості не тільки проголосити себе ядерною державою, але забезпечити і підтримувати цей статус матеріальною підставою центральне місце в ході їх аналізу науковців-ядерників, провідних спеціалістів, які тільки є в Україні.

Як констатують спеціалісти, для того, щоб Україна могла мати беззасторожну і безпечну ядерну зброю, необхідно, як перше, створити відповідну власну інфраструктуру, без якої ядерна зброя може перетворитися у фактор загрозливого власному народу.

Відомо, що ядерні боезаряди є надзвичайно складними механізмами, над створенням яких в ядерних державах працюють багаточисельні колективи, висококваліфікованих науковців та техніків. Ядерні комплекси, де працюють такі фахівці, складаються щонайменше з таких семи головних елементів:

1) відповідної науково-технологічної бази;

2) індустріальної бази для виробництва ядерних матеріалів (в першу чергу, високозбагаченого урану і плутонію);

3) індустріальної бази для виготовлення ядерних боезарядів і підтримки їх у відповідній кондиції;

4) індустріальної бази для виробництва засобів доставки ядерної зброї;

5) інфраструктури, яка б забезпечувала транспортування, технічне обслуговування, безпечне зберігання, фінансовий захист ядерних боезарядів;

6) інфраструктури для бойового обслуговування ядерної зброї;

7) полігонів для випробування ядерних боезарядів.

Більшість цих елементів, до речі дуже «брудних» з екологічної точки зору — в Україні відсутні. Їх створення, за підрахунками, проведеними відповідними науково-дослідницькими установами України, становитиме від 62 до 100 млрд. доларів.

І якщо дати з них за рахунок надзвичайних, виснажливих, багаторічних зусиль усього українського народу, при багатомільярдних витратах це можна створити, то проведення ядерних випробувань на території України однозначно виключається.

Нагадаю, що створення ядерної зброї США коштувало більше ста мільярдів доларів за цінами того часу. Колишній СРСР витратив на створення і розгортання ядерної зброї приблизно 1 трл. крб. у цінах 50-х років. Сьогоднішня економіка України не може внести таких тягарів.

Така ж інфраструктура не обійдінна і для того, щоб підтримувати в безпечному стані ті ядерні боеголовки, які Україна успадкувала від колишнього СРСР. Кожна з них має гарантійний строк (не більше 10—12 років), після якого вона підлягає розукрупненню і повній переробці. Цей короткий гарантійний строк у екологічно дуже небезпечних трітєвих вибухових пристроїв, які використовуються у сучасних ядерних зарядках.

Наші військові спеціалісти знають, що переважна більшість боеголовок, що дислоковані на території України, вже вичерпали значну частину свого «гарантійного ресурсу». Росія протягом майже року таких «комплексуючих» до України не надіслала і розраховувати, що це робитиметься у майбутньому, сподіватися небагато. Через певний час після закінчення гарантійного строку за розукрупненням ядерних боеголовок не виступає навіть ті підприємства, які їх збирали. То є надзвичайно небезпечно.

Невдовзі проблема надій-

ного знешкодження, тобто екологічного безпечного, розукрупнення, та переробки ядерних боеголовок, набуде нагальної характеру. Просто так залишити існуючу ядерну зброю в Україні стає неможливим.

Окрема проблема — це 130 рідкопаливних ракет РС-18 (з 176, що дислоковані в Україні). Відомо, що складові палива цих ракет, і зокрема гептил, є дуже токсичними і стійкими. В цьому вони наближаються до бойових отруйних речовин, тобто хімічної зброї. Гарантійний строк більшості ракет на бойовому чергуванні невдовзі закінчується.

Ці ракети вже зараз становлять реальну екологічну загрозу Україні, і надалі ця загроза буде все більше зростати. Ефективної технології неїтралізації і подальшої утилізації гептилу досі немає, але за будь-яких умов найближчим часом ця проблема нам потрібно буде вирішувати.

Фахівці переконані в тому, що не доводиться розраховувати на те, що ядерні України в цьому питанні допомогатиме будь-яка інша держава.

Всебічний аналіз розвитку подій протягом останнього часу навколо ядерної зброї в Україні свідчить: якщо Україна відійде від свого курсу на набуття у майбутньому без'ядерного статусу, реакція інших країн буде однозначно різко негативною. Можна з впевненістю передбачати згорання обсягу економічних, фінансових, науково-технічних відносин України з іншими державами, припинення економічної та гуманітарної допомоги Заходу, вилучення різного роду санкцій та обмежень аж до введення торговельного ембарго і навіть блокади.

Це обумовлено реальними інтересами західних держав, більшість з яких рідше виступають проти збільшення за будь-яких умов сталої кількості визнаних ядерних держав.

Здатність західних держав і світового співтовариства надавати до самих рішучих заходів засідку, зокрема, характер прийнятих санкцій проти Іраку і Югославії. Хоч ситуація стосовно України і буде суттєво відрізнятися, але не викликає ніяких сумнівів те, що на Заході, і не тільки на Заході, до спроб України стати ядерною державою, відношення буде рішуче негативним.

Навіть якщо жити України і не будуть жити всеохоплюючі санкції, нам дають зрозуміти, що буде перекритий доступ до будь-якого співробітництва і обмінів у галузі розвинених технологій, припиниться постачання ядерного палива для українських АЕС, будуть скасовані всі звичайні для нормальних міждержавних відносин торговельні та фінансові преференції і пільги.

На основі всеохоплюючого аналізу спеціалісти доводять, що альтернативою ядерній зброї з точки зору забезпечення національної безпеки України є комплекс заходів, здійснення яких в сучасних умовах буде більш ефективно і надійно гарантувати національну безпеку України в її широкому і реальному сенсі.

Наводиться, зокрема, при-

клад колишнього Радянського Союзу, який був наймогутнішою ядерною державою світу. Але ядерна зброя не зберегла СРСР від розпаду.

Для України нормальні, дорозумні відносини з усіма сусідами, пріоритетний розвиток політичних, економічних, науково-технічних відносин з США та іншими країнами Заходу, створення умов для іноземних інвестицій, глибокі економічні реформи на засадах ринкової економіки, подальша демократизація суспільства і, передусім, наша внутрішньополітична стабільність — все це є ті складові гарантії національної безпеки України, які можливі лише за умови набуття Україною статусу держави, що не володіє ядерною зброєю.

Зараз ми виходимо на ратифікацію Договору про СНО і приєднання до ДНЯЗ. У зв'язку з цим МЗС за дорученням Президента України проводить інтенсивну роботу з тим, щоб ще до набрання чинності цих документів для України, забезпечити:

— надання Україні гарантії її національної безпеки з боку ядерних держав;

— отримання зобов'язань від США та інших західних країн стосовно фінансової допомоги у ліквідації ядерних озброєнь;

— отримання справедливої компенсації за ядерні компоненти тактичних ядерних боезарядів, виведених з території України, а також стратегічних наступальних озброєнь (якщо буде прийнято рішення їх розукрупнювати і переробити на російських підприємствах);

— отримання допомоги у вирішенні певних екологічних проблем.

Щодо гарантії безпеки України, то йдеться про прийняття ядерними державами політико-правового документа, яким підтверджувалися б зобов'язання про неприйнятність будь-якого застосування сили проти України з боку ядерних держав. Звичайно, такі зобов'язання самі по собі не гарантують безпеку України, але матимуть важливе політичне значення. Текст таких гарантії ми отримали в попередньому плані від Сполучених Штатів, Великобританії і Російської Федерації, Франції і Китаю. Вони викладені у формі односторонніх політичних зобов'язань цих держав по відношенню до України. Консультатції з цього приводу з зазначеними державами ще продовжуються.

Питання фінансової допомоги Україні у знищенні ядерної зброї є предметом постійних переговорів, що ведуться із Сполученими Штатами протягом вже багатьох місяців. Ці питання також затримуються на консультаціях з іншими західними державами, деїні з яких висловлюють готовність надати нам цілком реальну допомогу. На сьогоднішній день США готові асигнувати на ці цілі 175 млн. доларів, а також виділити 10 млн. доларів на створення Науково-технологічного центру у Києві. Ця сума, звичайно, не покриває всіх витрат, які має зробити Україна у зв'язку з виконанням Договору про СНО, але ми вважаємо, що

(Закінчення на 4-й стор.).

Доповідь А. М. ЗЛЕНКА

(Закінчення).

Початок на 3-й стор.

з часом вона буде збільшена як за рахунок додаткових асигнувань з боку США, так і за рахунок залучення до цього інших західних країн. В усіх разів можна говорити, що розуміння цих проблем зростає.

Щодо використання ядерних компонентів боезарядів, дислокованих в Україні, від Сполучених Штатів нам вдалося отримати застереження, що США не будуть укладати контрактів з Росією згідно з вже підписаною цими державами угодою загальною вартістю понад 11 млрд. доларів, доки ми без Росії в Україні не буде досягнуто доможливості про справедливую компенсацію Україні за ці компоненти.

Ціла низка заходів, пов'язаних з ліквідацією стратегічних наступальних озброєнь, і зокрема підкопальних ракет РС-18, мають у перспективі сприяти вирішенню і екологічних проблем, які стоять перед Україною. Йдеться про розробку або

отримання від США, Великої Британії технологій утилізації високотоксичних речовин, яка може бути використана для ліквідації не тільки гентилу, але також різноманітних відходів хімічних підприємств і інших токсичних речовин. Обмін думками з цих питань вже мав місце на різних рівнях.

Протягом останніх місяців ведуться напружені переговори з Росією з широкого кола питань, пов'язаних з ядерною зброєю, розташованою на території України.

Вже проведено два раунди цих переговорів. Вони свідчать про те, що Російська сторона ставить на переговорах мету змусити Україну передати дислоковані на її території Стратегічні ядерні сили I, в першу чергу, стратегічні ядерні боезаряди під юрисдикцію Росії з відповідним повним їх підпорядкуванням Міністерству оборони Росії.

За цих умов Росія готова домогтися про надання певної компенсації Україні за компоненти стратегічної ядерної зброї, що виводити-

меться з території України в Росію для її розукомплектування і знищення. При цьому Російська сторона категорично відмовляється обговорювати питання про використання таких матеріалів з тактичних боезарядів, виведених з України в травні минулого року.

Російська делегація проводить на переговорах лінійку жорсткого тиску і прив'язує вирішення питань забезпечення ядерної безпеки СЯС, дислокованих в Україні, з визнанням з боку України права власності Російської Федерації на всю ядерну зброю, розташовану в Україні. На це ми не можемо піти, оскільки це торкається питання суверенітету та економічних інтересів України.

Разом з тим очевидно, що відсутність остаточного рішення з боку Верховної Ради щодо без'ядерного статусу України не сприяє ходу цих переговорів, від того, що ми залишаємось без будь-якої підтримки з боку міжнародного співтовариства.

Звичайно, Договірю про СНО, переговорів про укла-

дення якого велись без участі України, не в усюму відповідає нашим інтересам. Відбити позицію України можна було б в заяві Верховної Ради України у зв'язку з ратифікацією Договору.

Головним в Договорі про СНО, який Україна згідно з Лісабонським протоколом має ратифікувати разом з приєднанням до ДНІЗ, є те, що для досягнення скорочень і обмежень стратегічних наступальних озброєнь він встановлює досить тривалі терміни — сім років. Такий строк для ліквідації ядерної зброї, дислокованої в Україні, визначений в загальному документі, не викликає ні у кого серйозних заперечень.

Цей час має бути достатнім для зміцнення державності України, реформування її економіки, становлення громадянського суспільства і його консолідації, повного виходження України в сім'ю цивілізованих країн світу.

Шановні народні депутати! Сьогодні вже настає час остаточно визначитись з питанням про ратифікацію Договору про СНО та приєднанням до ДНІЗ. Подальше зволікання з прийняттям відповідного рішення завдають

все більшої шкоди національним інтересам України.

Адже протягом останніх місяців засобами масової інформації не без спонукання з боку державних чинників як наших західних партнерів, так і Росії створюється образ України як ненадійного учасника міжнародного співтовариства, держави з надмірними воєнними амбіціями.

Відповідно ми втрачаємо позитивну репутацію стабільної держави, на яку ми заслужуємо більш ніж будь-що з держав — правонаступниць колишнього СРСР. Втрачаємо ми також і час для налагодження і подальшого розвитку політичних відносин з тими державами, які об'єктивно зацікавлені в існуванні сильної, економічно розвинутої, незалежної України. Саме такі відносини рівноправного партнерства у галузі безпеки можуть і повинні слугувати надійним підґрунтям зовнішньої безпеки України.

Вибір, перед яким стоїть Верховна Рада, має дійсно історичне, визначальне для майбутнього України значення.

Ми не можемо припустити тут помилки, бо часу для її виправлення нам майже не відведено.

Свідоповідь першого заступника Голови Верховної Ради України В. В. ДУРДИНЦЯ на сесії Верховної Ради 3 червня 1993 року

Шановний Леоніде Макарович!
Шановний Іване Степановичу!

Шановні народні депутати! Питання про ратифікацію Договору про скорочення та обмеження стратегічних наступальних озброєнь та приєднання України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї на сьогоднішній день є проблемною, яка турбує — і це далеко не перелічення — весь світ.

Всіх хвилювало одне: коли саме Верховна Рада розгляне питання про ратифікацію Договору про стратегічні наступальні озброєння та приєднання до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї та, що саме головне, — прийме відповідні рішення. Те, що це досі не було зроблено, часто туманиться, як подвійна гра, намагання перегнати проголошений Верховною Радою України намір стати в майбутньому державою, що не володіє ядерною зброєю.

Посилаючись на це, в засобах масової інформації та й серед іноземних державних діячів, як уже говорив Анатолій Максимович Зленко, послідовно створюється образ України як держави, що «не дотримується взятих на себе зобов'язань», яка має «великодержавні амбіції», «невзначливо ставиться до точки зору міжнародного співтовариства».

Такі звинувачення є несправедливими і образливими, а головне — вони протирічать фактичній стороні справи.

Настав час внести ясність в це питання. Тому дозволяю собі поінформувати вас про те, як проходила підготовка до обговорення Договору про стратегічні наступальні озброєння та Договору про нерозповсюдження ядерної зброї у Верховній Раді України і на які саме проблеми зверталась увага. Від вирішення цих проблем значною мірою залежали і час винесення на розгляд пленарного засідання, і комплексний відповідний проект рішення.

До загаданих документів. Це можна підкріпити такими конкретними фактами.

В тісному контакті з органами виконавчої влади велась активна підготовча робота до розгляду цього питання Верховною Радою. Президією Верховної Ради була створена і щоденно працює тимчасова депутатська робоча група. В цій роботі беруть участь повноважні представники міністерств і відомств, незалежні експерти.

Комплекс пов'язаних з цим проблем детально аналізує і аналізується у Комісії Верховної Ради у закордонних справах, з питань оборони і державної безпеки, з питань державного суверенітету, міжреспубліканських і міжнародних відносин, з питань розвитку базових галузей народного господарства, з питань екології та раціонального природокористування. В цьому відношенні і продовжує відбуватися поглиблене комплексне вивчення цих документів з урахуванням перш за все інтересів національної безпеки України та підготовки необхідних рекомендацій і проектів постанов для слухання цього питання на засіданнях Верховної Ради України.

З цією метою в рамках робочої групи було створено шість експертних підгруп, які займалися детальним аналізом різних аспектів, пов'язаних з ратифікацією Договору. Зокрема, проведено інтенсивну роботу по вивченню військово-політичних, політико-правових, науково-технічних, фінансово-економічних аспектів ядерного роззброєння. Вивчені питання екологічної безпеки в процесі знищення ядерної зброї, а також проблеми соціальної та психологічної адаптації військослужбовців ракетних частин та їх сімей — після скорочення ракетних підрозділів.

Члени робочої групи провели цілий ряд відкритих і закритих слухань за результатами проведеної роботи. Здійснено поїздку в місія розташування об'єктів, що підлягають скороченню відповідно до Договору, виче-

но і проаналізовано великий обсяг матеріалів Міністерства оборони, Міністерства закордонних справ України, інших урядових структур, наукових та науково-дослідних установ. Уважно аналізується реалізація українських та зарубіжних засобів масової інформації. Представники робочої групи брали участь у переговорному процесі з Росією і США щодо вирішення конкретних питань, пов'язаних з ліквідацією ядерної зброї. Відбувся візит українських фахівців до США з метою вивчення можливостей надання нам американською стороною практичної допомоги у знищенні ядерних озброєнь.

Тобто, якщо підсумувати, то в цілому, зважаючи на складність і відповідальність завдання, виконано величезний обсяг роботи, переданої відповідною парламентською процедурою.

Ми не можемо діяти поспіхом. Потрібен був час для осмислення всіх аспектів цих документів. Це слід особливо підкреслити!

Дозволю вам нагадати, що деякі країни світу значно довше, аніж поки що ми, розглядали свого часу ці документи. Це при тому, що вони спиралися на досвід військових та дипломатичних фахівців, які протягом багатьох років безпосередньо їх опрацьовували. У Україні ж дехто пропонує це зробити негайно, виходячи, видно, з того, що те, що гаразд для інших, має бути апіорі для нас.

Тому аж ніяк не можна звинуватити Україну в зволіканні, якщо об'єктивно оцінювати наведені вище реальні факти.

Тепер про деякі інші основні моменти. Підписання Україною Лісабонського протоколу було важливим елементом низки зовнішньополітичних заходів України, спрямованих на зміцнення через правові інструменти принципу повного рівноправ'я держав — правонаступниць колишнього Союзу РСР.

З політичної і правової точок зору підписання Лісабонського протоколу дало змогу нашій державі пред'являти до Договору, що забезпечило її рівноправний статус з США, Росією та іншими державами, на території яких буде діяти Договір. Безпосередня участь у Договорі фактично довела світовому співтовариству, що Україна є такою ж правонаступницею СРСР, як і Росія, і перетворила Україну в об'єкт Договору на його рівноправного суб'єкта.

Слід сказати, що Лісабонський протокол передбачає визначення порядку досягнення домовленостей про виконання положень Договору, перш за все, щодо визначення лімітів та обмежень для забезпечення рівноправного і послідовного виконання Договору на території Вілорусі, Казахстану, Росії та України.

Верховна Рада України несе виключну відповідальність перед своїм народом за те, щоб всі аспекти Договору про стратегічні наступальні озброєння, Лісабонського протоколу до нього та Договору про нерозповсюдження ядерної зброї були ретельно і щиро вивчені.

Дозволю собі сказати, що були проаналізовані всі можливі наслідки участі України в реалізації цих міжнародних документів, в першу чергу для її воєної і екологічної безпеки, а також можливих фінансових витрат України у зв'язку з взяттям на себе зобов'язань. Адже мова йде не про зменшення кількості ядерної зброї на одну або дві тре-

тини, а про повну ліквідацію ядерної зброї в Україні, що матиме серйозні наслідки для України з точки зору її безпеки і навіть існування.

Доповідаю вам, що саме з урахуванням цих моментів і велася підготовча робота до ратифікації.

Хотів би, шановні колеги, підкреслити, що Президія Верховної Ради, як і, певне, більшість депутатів, виходить з наступного: в тому, яке рішення буде прийняте з цього приводу і коли саме воно буде прийняте, ми маємо керуватись виключно інтересами свого народу і нашої держави, враховуючи наші попередні рішення, поважачи інтереси інших держав і беручи до уваги процеси, що відбуваються у сусідніх країнах та в цілому у світі.

І ми все це повинні враховувати, зважувати, робити це ґрунтовно.

А тепер дозвольте мені зупинитись на декількох проблемах, які були визначені в ході підготовчої роботи.

Перша. Питання про надання Україні ефективних гарантій її національної безпеки.

У ході обговорення Договору про стратегічні наступальні озброєння та Договору про нерозповсюдження ядерної зброї депутатами було обговорено на тому, що ситуація навколо дислокованої на території України ядерної зброї є унікальною і такою, що не має аналогів у світовій історії.

Внепременно, яка разом з іншими державами — правонаступницями колишнього СРСР має право бути ядерною, добровільно йде шляхом досягнення статусу без'ядерної. До того ж на території цієї держави — України — вже є ядерна зброя, право власності на яку вона має і яка тільки передана під оперативне управління Об'єднаного командування Стратегічними Силами СНД. Відмовляючись від ядерної зброї, цього безумовно ефективного засобу стримування.

(Закінчення на 5-й стор.)

Свідповідь В. В. ДУРДИНЦЯ

(Закінчення).

Початок на 4-й стр.).

будь-якого потенційного агресора, Україна має беззастережно право отримати від ядерних держав надання ефективних, реальних гарантій її національної безпеки.

Цілком очевидно, що США і Росія як постійні члени Рад Безпек ООН безпосередньо учасники Договору про стратегічні наступальні озброєння відіграють особливу роль в тому, щоб Україна була ввієнена в своїй безпеці. Ці держави є нашими партнерами у виконанні Договору про стратегічні наступальні озброєння і Лісабонського протоколу, який має також і зобов'язання України приєднатися до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Але не існує тільки односторонніх зобов'язань. Було б логічно, щоб поряд з зобов'язаннями України приєднатися до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї ці держави, які намагаються на якнайшоршому виконанні цього зобов'язання, зробили відповідні кроки, аби зняти занепокоєність України з приводу її безпеки.

В чому їх суть?

Перш за все йдеться про дію зобов'язуючий доктин, прийнятий на найвищому рівні ядерними державами, і в першу чергу Росією та США, про те, що ці держави 1) не будуть застосовувати ядерну зброю проти України, 2) не будуть використовувати проти неї звичайні збройні сили або погрозу силою, 3) будуть утримуватися від економічного тиску для вирішення будь-яких спірних питань, 4) покласти територіальну цілісність і недоторканність кордонів України. Що тут є надзвичайним? Хіба ми не маємо права налягувати на цьому, йдучи на такий ризиковий крок? Це цілком нормальне явище. І хотілося б загального розуміння у цьому питанні.

Зазначені зобов'язання в у чому лише повторюють загальноприйняті принципи міжнародного права, зокрема, визначені у Заключному акті НБСЄ (1975 року) і в Паризькій хартії для нової Європи. Але для нас важливо, щоб вони були знову підтверджені у контексті набуття Україною у майбутньому статусу держави, що не походить до ядерної зброї. Ми знаємо, що Президент України особисто і Міністерство закордонних справ України докладають зусиль з метою

одержання гарантій національної безпеки з боку ядерних держав. Для цього використовуються зустрічі на найвищому рівні, контакти міністрів закордонних справ, переговори експертів. Таку ж роботу проводимо і ми у Верховній Раді, використовуючи поклади делегації, під час зустрічей з іноземними делегаціями у Верховній Раді, послами та іншими поважними представниками іноземних держав. На днях у Сполучених Штатах Америки я ще раз виклав цю нашу позицію та думки щодо джерел фінансування ліквідації ядерної зброї.

Слід сказати, що Сполучені Штати, Росія, Великобританія і Франція після активних зусиль з нашої боку пішли на обговорення цього питання. І ми відчутно їм за це. Але досі ми поки що не маємо прийнятних, підкреслюю — прийнятних, для нас текстів таких документів, що було і залишається, на нашу думку, однією з перешкод для вирішення в обмежені строки питання про приєднання України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї і ратифікацію Договору про стратегічні наступальні озброєння. Як свідчить робота в комісіях, і, вправду, громадська думка, доки з цього питання не буде повної ясності, значна частина депутатів не буде готовою до прийняття рішення про ратифікацію Договору про стратегічні наступальні озброєння та приєднання до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї.

Це повинен бути серйозний документ з юридичними та військово-політичними зобов'язаннями.

Друга проблема. Питання про джерела фінансування програми скорочення та ліквідації ядерних озброєнь в Україні.

Інформую вас, що в ході вже проведених парламентських слухань вказувалося на те, що Україна не була ініціатором прийняття рішень, які призвели до дислокації на її території третього з ракетного угруповання у світі. Але водночас народ України був змушений, як і інші народи, за рахунок своїх добробуту і економічного розвитку фінансувати гонку ядерних озброєнь, колишнього Радянського Союзу.

Тепер же Україна поставлена в такі умови, щоб фінансувати грандіозну програму, пов'язану зі знищенням цієї зброї. Йдеться не про

сто про знищення стратегічних наступальних озброєнь з забезпеченням вищої екологічної безпеки та економічної доцільності, що нам все одно довелося би робити, але і про дотримання при цьому надзвичайно складних і коштовних заходів, встановлених Договором про стратегічні наступальні озброєння виключно для того, щоб завадити колишньому СРСР обійти його положення.

Виходячи з того, що знищення ядерної зброї, розташованої на території України, веде до зміцнення загального миру і безпеки, в чому зацікавлені все людство, ми маємо право розраховувати на реалізу, адекватну нашим витратам допомогу у знищенні цієї зброї з боку міжнародного співтовариства. З цією метою Україна виступила з ініціативою створення Міжнародного фонду ядерного роззброєння під егідою Організації Об'єднаних Націй.

Ми відчутно Сполученим Штатам, які запропонували надати нам фінансову та технічну допомогу в знищенні ядерної зброї в розмірі 175 млн. доларів, так само як і Німеччині, Японії та деяким іншим країнам. Але, звичайно, обійшла сума далеко не покриває всіх очікуваних витрат України, і ми сподіваємося, що інші держави світу, в першу чергу ядерні, теж приєднаються до США в цій справі.

Тим більше, що за попередніми підрахунками фахівців ці витрати становитимуть багатомільярдні суми.

Навряд чи можна чекати, що в такій складній економічній ситуації, в якій зараз опинилася наша держава, Україна спроможна забезпечити швидке знищення ядерної зброї і одночасно розбудову півдня здоровий соціально орієнтованої ринкової економіки.

Адже не слід забувати, що при формулюванні положень Договору про стратегічні наступальні озброєння передбачалося, що на їх реалізацію буде задіювати економічний потенціал колишнього Союзу. Тому, треба відверто заявити, що з урахуванням кризи в нашій економіці, Україна може асигнувати з свого бюджету лише обмежені мінімальні суми на здійснення програми ліквідації стратегічних наступальних озброєнь.

І рішення Верховної Ради про ратифікацію Договору про стратегічні наступальні озброєння має відбитися цю реальність.

Третя проблема. Досягнення передбачених Лісабонським протоколом домовленостей між Білоруссю, Казахстаном, Росією та Україною.

Згідно з Лісабонським протоколом чотирьох держав — правонаступниць СРСР щодо Договору про стратегічні наступальні озброєння мають домовитися між собою, як саме буде здійснюватися скорочення дислокованих на їх територіях стратегічних наступальних озброєнь до рівнів, визначених Договором про стратегічні наступальні озброєння.

Хочу поінформувати вас, що в ході слухань у комісії з питань увага на те, що Договір про стратегічні наступальні озброєння не містить положень щодо того, де саме і на скільки конкретно мають бути скорочені ядерні беззарядні та засоби їх доставки. Визначаються тільки загальні рівні скорочення або, іншими словами, максимальна кількість ядерних беззарядних та засобів їх доставки для СРСР і США. Ні Договір про стратегічні наступальні озброєння, ні Лісабонський протокол не містять формулювань, які б конкретно вимагали від України знищити відповідну кількість ракет.

У своїй заяві при підписанні Лісабонського протоколу МЗС України підкреслювало, що «передбачені Договором про СНО скорочення і обмеження досягаються через пропорційне знищення ядерних беззарядних та засобів їх доставки, що дислокуються на території Республіки Білорусь, Республіки Казахстан, Російської Федерації та України з тим, щоб у встановлені Договором терміни вийти на відповідні рівні».

Таким чином, з самого початку позиція України полягала в тому, що скорочення стратегічних наступальних озброєнь не можуть здійснюватися лише за рахунок України, Казахстану та Білорусі, але одночасно пропонували такі скорочення мають здійснюватися і Російською Федерцією.

Четверта проблема. Визначення подальшого використання ракетного палива, високозбагаченого урану та плутонію з стратегічних беззарядних, дислокованих в Україні, та тактичних беззарядних, що були виведені в Росію для їх роззброєння.

На засіданнях робочої групи та комісії Верховної Ради депутати цілком слушно звертали увагу на те, що перед ратифікацією Договору про нерозповсюдження ядерної зброї нам необхідно вирішити питання про безпеку використання пального носіїв стратегічних ракет та

подальше використання високозбагаченого урану та плутонію, що вивільняються в результаті ліквідації тактичних та стратегічних беззарядних, які зараз дислокуються в Україні або були раніше вивезені з її території для роззброєння в Росію.

Це питання має принципове значення. Вправду, як попереди рішення Верховної Ради, особливо хотілося б наголосити на необхідності пошуку таких шляхів вирішення цієї проблеми, які унеможливили б подальше використання вивільненого з беззарядних урану та плутонію для військових потреб. Крім того, йдеться про ядерні матеріали, що становлять власність України, використання яких в мирних цілях сприятиме зміцненню економіки нашої держави, вправду, ті кризовий стан. Разом з тим потрібно негайно історично визначити міждержавною Угодою обов'язки сторін щодо гарантійного технічного обслуговування бойових ядерних зарядів і в цілому людських комплексів, які дислокуються в Україні. Мова йде про гарантії безпеки.

Відбулося два раунди переговорів з цих питань у Києві і Москві, і ми сподіваємося, що їх остаточні результати будуть позитивними. Вирішення цих питань сприятиме тому, щоб зняти занепокоєність, яку висловлювали з цього приводу багато депутатів.

Шановні депутати! Я зупинився тільки на деяких проблемах, на які зверталася увага під час обговорення в робочій групі та комісії Верховної Ради. Є ще ціла низка конкретних питань, які ставилися депутатами і ретельне вивчення котрих ще триває.

На цей час можна констатувати, що необхідно всебічно обговорити всі аспекти цієї складної проблеми і без зовнішніх, зв'язаних на всі можливі наслідки, як позитивні, так і негативні, прийняти відповідні рішення.

На закінчення хочу наголосити:

Україна намагається стати надійним гарантом миру і стабільності в регіоні. Ніхто не повинен сумніватися в нашій рішучості йти по шляху знищення ядерної зброї. Наш народ, знавши однієї ядерної Чорнобильської катастрофи, не бажає ризикувати ще раз.

Але ми були б безвідповідальними парламентаріями, якщо дозволили реалізувати цей мирний намір без належної системи гарантій безпеки для свого народу.

Дякую за увагу.

ПОСТАНОВИ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

від 2 червня 1993 р.

№ 395

Київ

ПРО РОЗМІРИ ЦІЛОВОЇ ГРОШОВОЇ ДОПОМОГИ НЕПРАЦЕЗДАТНИМ ГРОМАДЯНАМ З МІНІМАЛЬНИМИ ДОХОДАМИ

(Закінчення).

Початок на 2-й стр.).

І доставку дала самітньою громадянини, який проживає в окремій квартирі (будинку), в сумі до 3400 карбованців, іншим громадя-

нам — до 2300 карбованців на місяць.

Місцевим державним адміністраціям, виконкомом Рад народних депутатів міст обласного підпорядкування визначити порядок взаємодії місцевих органів соціального захисту населення і житлово-комунального господарства щодо призначення і виплати цільової грошової допомоги громадянам з мінімальними доходами.

Прем'єр-міністр України

Л. КУЧМА.

Міністр Кабінету

Міністрів України

В. ПУСТОВИТЕНКО.

від 2 червня 1993 р.

№ 396

Київ

ПРО РОЗМІРИ МЕЖИ МАЛОЗАБЕЗПЕЧЕНОСТІ НА 1993 РІК

Відповідно до пункту 4 постанови Верховної Ради України від 27 січня 1993 р. «Про соціально-економічне становище в Україні та заходи щодо його стабілізації, соціального захисту насе-

лення, вдосконалення роботи Верховної Ради України в умовах, які склалися» Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити межю мало-забезпеченості на 1993 рік у розмірі 22100 крб. на душу населення (без урахування витрат на житлово-комунальні послуги).

Виходячи із цього розміру для визначення права непрацездатних громадян на одержання цільової грошової допомоги та розміру цієї допомоги.

2. Міністерству праці, Мі-

ністерству економіки, Міністерству статистики, Міністерству соціального захисту населення, Міністерству фінансів щомісячно аналізувати динаміку індексу споживчих цін і у разі необхідності подавати Кабінетові Міністрів України пропозиції щодо перегляду розміру межю мало-забезпеченості та цільової грошової допомоги громадянам.

Прем'єр-міністр України

Л. КУЧМА.

Міністр Кабінету

Міністрів України

В. ПУСТОВИТЕНКО.

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ВІД 3 ЧЕРВНЯ 1993 РОКУ

№ 403

КІЇВ

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО РЕГУЛЮВАННЯ ЦІН І ТАРИФІВ

У зв'язку із значним підвищенням вартості енергоносіїв, що надходять в Україну, та з метою відшкодування зростаючих витрат підприємствам, які виробляють товари народного споживання і надають послуги населенню. Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Установити граничні розміри підвищення цін і тарифів на товари народного споживання та послуги, що надаються населенню, згідно з додатком № 1.
2. Визнати за необхідне надати додаткові повноваження органам державної виконавчої влади щодо встановлення цін і тарифів на окремі види продукції, товарів і послуг та внести уточнення в перелік

продукції, товарів і послуг, на які може запроваджуватися державне регулювання цін і тарифів та за якими підприємства-виробники здійснюють декларування цін і тарифів.

У зв'язку з цим викласти додаток № 2 до постанови Кабінету Міністрів України від 23 грудня 1992 р. № 715 «Про регулювання цін», а також додати № 1 і 2 до Тимчасового положення про державне регулювання цін і тарифів, затвердженого зазначеною постановою, у новій редакції (додаються).

3. Міністерству економіки і Міністерству фінансів за погодженням із заінтересованими міністерствами і відомствами переглянути розміри дотацій на

окремі види соціально значущих товарів і послуг для населення відповідно до зміни цін і тарифів, передбачених додатком № 1 до цієї постанови.

4. Визнати таким, що втратив чинність, розділ II граничних розмірів підвищення цін і тарифів на продукцію, товари та послуги, встановлених постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 1992 р. № 715 «Про регулювання цін».

5. Ця постанова набуває чинності з 5 червня 1993 року.

Прем'єр-міністр України

Л. КУЧМА

Міністр Кабінету Міністрів України

В. ПУСТОВОЙТЕНКО

ДОДАТОК № 1

до постанови Кабінету Міністрів України від 3 червня 1993 р. № 403

ГРАНИЧНІ РОЗМІРИ підвищення цін і тарифів на товари народного споживання та послуги, що надаються населенню.

	Граничні розміри підвищення цін і тарифів, крб.
Вугілля і вугільні брикети, тонн	8000
Паливо пічне побутове, тонн	30000
Газ освітлювальний, літрів	50
Газ сьотий:	
для побутових потреб (крім опалення індивідуальних будинків), куб. метрів	25,5
для опалення індивідуальних будинків, куб. метрів	14
Гас скраплені:	
в балонах, кілограмів	150
з резервуарів колективного користування, кілограмів	90
Електрична енергія, що відпускається на комунально-побутові потреби населення (за 1 кВт. год.), яке проживає: у сільських населених пунктах у міських населених пунктах (крім будинків, обладнаних стаціонарними електроплитами і електроопалювальними установками) у міських населених пунктах (у будинках, обладнаних стаціонарними електроплитами і електроопалювальними установками)	5 10 7
Граничні розміри плати та коефіцієнти до діючих на 30 квітня 1993 р. цін і тарифів	
Комунально-побутові послуги: послуги водопроводу і каналізації теплова енергія для центрального опалення (за загальною площею) і гарячого водопостачання	5 8
Квартирна плата	10 крб. за 1 кв. метр загальної площі
Послуги пасажирського транспорту: перевезення пасажирів і багажу залізничним транспортом (крім міських перевезень) перевезення пасажирів і багажу міськими видами транспорту: автобусом, однією трамваєм, тролейбусом, метро	1 10 крб. за одну поїздку 15 крб. за одну поїздку
Послуги зв'язку (за переліком, встановленим Мінзв'язку за погодженням з Мін економіки)	у середньому 2,5
Граничні і коефіцієнти від мінімальної зарплатної плати	

Місячна плата за проживання в студентських гуртожитках, включаючи користування постільними речами: для студентів, абітурієнтів та слухачів підготовчих відділень вищих навчальних закладів для студентів та абітурієнтів технікумів для аспірантів, докторантів, які приїжджають за відвідуваннями вищих навчальних закладів для складання іспитів; викладачів і працівників навчально-виховних закладів, які перебувають у відрахуваннях

0,04

0,03

0,1

Примітка.

Аспіранти, докторанти, клінічні ординатори, інте-риси, слухачі системи підвищення кваліфікації за користування житлою площею та комунальні послуги сплачують за ставками квартирної плати, встановленої для будинків державного житлового фонду. Для визначення категорій проживаючих питання оплати за кожне місце, якщо вони займають не окрему кімнату, а також за користування постільними речами вирішується адміністрацією інституту за погодженням з профспілковою організацією, але її розмір не може бути нижчим від плати, встановленої для студентів вищих навчальних закладів. Міносвіти, МОЗ, інші міністерства, відомства, які мають навчально-виховні заклади, диференціюють вартість проживання в гуртожитках у межах граничної плати.

	Граничні розміри рентабельності (у відсотках до собівартості)
Хліб і булочні вироби з борошна пшеничного першого і другого сортів та житнього, хліб і булочні вироби із суміші борошна пшеничного першого і вищого сортів (з кількістю борошна пшеничного вищого сорту не більше 50 відсотків), хліб і булочні вироби для диєтиків*	15
Борошно пшеничне та житнє*	15
Дитяче харчування*	30
Лікарські засоби і вироби медичного призначення (за переліком, що визначається МОЗ за погодженням з Мінздравом)**	20

*) Торговельні надбавки на хліб і булочні вироби з борошна пшеничного першого і другого сортів та житнього, хліб і булочні вироби із суміші борошна пшеничного першого і вищого сортів (з кількістю борошна вищого сорту не більше 50 відсотків), хліб і булочні вироби для диєтиків та дитяче харчування встановлюються Мінздравом, а на борошно пшеничне та житнє — Радою Міністрів Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями для всіх торговельних підприємств незалежно від форм власності.

У межах встановленого рівня рентабельності виробництва і торговельної надбавки Рада Міністрів Республіки Крим, обласні, Київська і Севастопольська міські державні адміністрації мають право зменшувати їх розмір за окремими видами (назви-нуваннями) цієї продукції з урахуванням місцевих умов виробництва і реалізації.

**) Регулювання роздрібних цін визначаються виходячи з оптових цін, сформованих з урахуванням рентабельності 20 відсотків до собівартості з доданням торговельних надбавок, граничний рівень яких встановлюється обласними виробничими об'єднаннями «Фармація» за погодженням з Радою Міністрів Республіки Крим, обласними, Київською і Севастопольською міськими державними адміністраціями.

При реалізації цих лікарських засобів та виробів медичного призначення за рецептами лікарів надається знижка в розмірі 10 відсотків.

Міністр Кабінету Міністрів України

В. ПУСТОВОЙТЕНКО

ДОДАТОК № 2

до постанови Кабінету Міністрів України від 23 грудня 1992 р. № 715 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 3 червня 1993 р. № 403)

ПОВНОВАЖЕННЯ

органів державної виконавчої влади щодо встановлення цін і тарифів на окремі види продукції, товарів і послуг

1. Міністерству економіки встановлюється: такси на деревину, що відпускається на пил; ставки відрахувань на геологорозвідувальні роботи;

заставні ціни на скляну тару; порядок регулювання тарифів на електричну і теплову енергію, що відпускається споживачам (крім населення) усіма енергопостачальними організаціями і підприємствами;

диференційовані тарифи на електричну і теплову енергію виробництва системи Міненерго в розрізі енергетичних об'єднань за поданням Міненерго; тарифи на воду, що забирається із водогосподарських систем (поверхневі і підземні джерела), для внесення плати в бюджет за поданням Держводгоспу.

2. Державний комітет по нафті і газу за погодженням з Міністерством економіки встановлює оптові ціни на газопродукцію для виробників і поставальників.

3. Державний комітет по вугільній промисловості за погодженням з Міністерством економіки встановлює оптові ціни на вугілля та вугільну продукцію.

4. Міністерство зв'язку за погодженням з Міністерством економіки встановлює тарифи на міжнародні послуги зв'язку.

5. Міністерство оборони: визначає граничні розміри надіток на продукцію підприємств громадського харчування, розміщену у військових містечках на закритій території;

здійснює регулювання цін на ремонт озброєння військової техніки та запасні частини і деталі, що виробляються підприємствами, і тарифи на транспортні послуги, що надаються військовими частинами, підприємствами і організаціями.

6. Міністерство транспорту за погодженням з Міністерством економіки встановлює такі тарифи: на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги; на перевезення вантажів морським транспортом (крім перевезень у закордонному плаванні), вантажно-розвантажувальні роботи і послуги у морських портах;

на перевезення вантажів річковим транспортом (крім перевезень у закордонному плаванні), вантажно-розвантажувальні роботи та інші послуги у річкових портах;

на перевезення пасажирів і багажу автобусами міжміських маршрутів;

на перевезення пасажирів і багажу морським і річковим транспортом (крім перевезень у закордонному плаванні та у міському і приміському сполученні);

на перевезення пасажирів і багажу повітряним транспортом.

7. Міністерство соціального захисту населення здійснює регулювання цін на протезно-ортопедичні вироби і технічні засоби профілактики інвалідності та реабілітації інвалідів.

8. Рада Міністрів Республіки Крим, обласні, Київська і Севастопольська міські державні адміністрації встановлюють:

ціни на вугілля, вугільні брикети, паливо пічне побутове, гас освітлювальний і гас скраплені у межах встановлених граничних цін і норм для продажу їх населенню з урахуванням якісних характеристик і наявних бюджетних ресурсів та ціни на вказане паливо понад норми, встановлені для населення; ціни на торф паливний кусковий, торф'яні брикети і дрова для продажу їх населенню;

граничні розміри плати за проживання в гуртожитках робітників і службовців; тарифи на комунально-побутові послуги (крім тих, на які урядом України встановлені граничні коефіцієнти);

тарифи на перевезення пасажирів міським і приміським транспортом, що працює в особливому режимі (маршрутні таксомотори, експреси, вантажно-пасажирські автобуси тощо), та на інші послуги, пов'язані з перевезенням пасажирів автомобільним транспортом;

націнки на продукцію підприємств і організацій громадського харчування;

граничні рівні торговельних надбавок на картоплю і плодовоовочеву продукцію тривалого зберігання.

9. За погодженням з Радою Міністрів Республіки Крим, обласними, Київською і Севастопольською міськими державними адміністраціями затверджуються тарифи:

управлінням залізниць — на перевезення пасажирів і багажу залізничним транспортом у приміському сполученні;

(Закінчення на 8-й стор.).

До уваги власників автомобілів!

Виробниче об'єднання «Завод імені Малишева»

пропонує:

ПРИЧІПИ ВАНТАЖНІ УНІВЕРСАЛЬНІ:

ПВУ-350 — призначений для перевезення різноманітних вантажів масою до 350 кг, розрахований на буксирування легковим автомобілем або чотирьохколісним мотоциклом, обладнаними тягово-зчіпними пристроями кульового типу, габарити кузова — 1400×1260×330 мм.

ПВУ-600 — експлуатація причепів можлива з усіма типами легкових автомобілів вітчизняного й зарубіжного виробництва, обладнаних тягово-зчіпними пристроями кульового типу, — призначений для перевезення вантажів масою до 500 кг, габарити кузова — 2100×1740×325 мм.

КОМПЛЕКТ ГАЗОБАЛОННОЇ АПАРАТУРИ — призначений для встановлення на автомобілях родини ВАЗ, АЗЛК, «Іжмаш», забезпечує роботу двигунів цих автомобілів на зрідженому нафтовому газі, при цьому зберігається можливість повноцінної роботи на бензині.

Адреса: 310001, Харків, вул. Плеханівська, 126.

Тел. (0572) 26-11-59,

50-39-72.

Факс: (0572) 27-48-23.

"ЭЛИКС" — КИТО
СПЕЦІАЛІЗИРОВАНА СЛУЖБА
СЕРВІСА КОПІРОВАЛЬНИХ НАВИН

КОПИРОВАЛЬНЫЕ АППАРАТЫ
ОТ ДИЛЛЕРА ФИРМЫ

Canon

ОБЕСПЕЧИВАЕМ
ГАРАНТИЙНОЕ И СЕРВИСНОЕ ОБСЛУЖИВАНИЕ!
ДЛЯ ПОСТОЯННЫХ КЛИЕНТОВ СКИДКА 10%!

САЛОН №1010: В4 формат, 10 коп/мин., настраиваемые;
САЛОН №1215: А3 формат, 12 коп/мин., настраиваемые;
КАРТИРКА А30, основное барабаны для №1215,
тонер для РС-2 и №1215 (Япония).

Наши телефоны: (044) 417-66-03, 417-64-07

Фірма «ЮК»

пропонує:

Дріт АППВ 2×2,5

АПВ 2,5

АПВ 4,0

АВВ 6,0

Кабель АВВГ (АПВГ)

3×10+1×6,

у кількості — 50 км

3×25+1×10,

у кількості — 40 км

3×50+1×25,

у кількості — 40 км

3×95+1×50,

у кількості — 30 км

3×120+1×75,

у кількості — 30 км.

Профнастил оцинкований — заводський 0,8 мм, розміри 600 мм × 3000 мм, 600 мм × 3500 мм + 5000 мм.

Доставка вагонними партиями або самовивезенням.

Приймаємо замовлення на постачання: профнастилу заводської 6 м, висота профілю 57 мм, бронзових кранів КРТП — Ø20; КРДП — Ø20.

Оплата попередня. Замовлення надсилають за адресою:

255400, м. Обухів Київської обл., вул. Леніна, 132, трест «Обухівпромбуд», фірма «ЮК», 3-й поверх.

Довідки телефонами:

(04472) 5-74-38

5-92-97

5-94-91.

ЛУЦЬКИЙ АВТОМОБІЛЬНИЙ ЗАВОД

РЕАЛІЗУЄ

вантажо-пасажирські
автомобілі

ЛуАЗ — 969М

для організацій
і приватних осіб

Довідки за телефоном у Луцьку: для
організацій 4-72-62, для приватних осіб —
5-44-36, телетайп, 266133 КУЛОН.

СОВМЕСТНОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ

"СИСТЕМА — К"

ПРЕДЛАГАЕТ

Электробытовые товары фирмы
KRUPS (Германия):

микропловные печи
кофеварки
тостеры

утюги
пылесосы
электрофритюрницы

Оборудование фирмы
Hewlett-Packard:

лазерные принтеры
картридж-тонер к лазерным принтерам
шрифтовые картриджи
сканеры

Наши адреса:

г. Киев,
ул. Тургеневская, 71/75
к. 420

(044) 216-93-36

бульв. Дружбы Народов, 14

(044) 269-87-12, 269-14-66

Оборудование
для офиса

телефаксы
фотоксеры
компьютеры
автоответчики
телефоны
радиотелефоны
калькуляторы

Аудио- и видеотехника

Оплата в рублях для ВАО
Фирма

12/1993

Сім видів італійських вин
та лікерів зі складу в Києві

пропонує

СП «Салюте А.Т.Д.»

Тел. 216-49-88; 216-46-35.

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО РЕГУЛЮВАННЯ ЦІН І ТАРИФІВ

(Закінчення. Початок на 6-й стор.).

територіально-виробничим об'єднаннями автомобільного транспорту — на перевезення пасажирів і багажу автомобільним транспортом у примському сполученні та легковими таксомоторами;

морськими і річковими портами — відповідно на перевезення пасажирів і багажу морським і річковим транспортом у міжнародному та примському сполученні;

виробничим об'єднаннями зв'язку — на послуги місцевого телефонного зв'язку і радіофікації.

10. Міністерство промисловості за погодженням з Міністерством економіки здійснює регулювання цін на кокс, металургічну продукцію і продукцію хімічної промисловості.

11. Державний комітет по використанню ядерної енергії встановлює тарифи на електричну енергію, що відпускається ДВО «Укренерго», в розмірі атомних станцій у межах затвердженого Кабінетом Міністрів України тарифу.

12. Міністерство промисловості за погодженням з відповідними обласними державними адміністраціями регулює тарифи на послуги з подачі води виробничим об'єднаннями «Укрпромводчормет» і підприємством «Крибаспромводпостачання».

13. Міністерство транспорту і Державний комітет України по житлово-комунальному господарству за погодженням з Міністерством економіки встановлюють вартість проїзних квитків і провозу багажу в міжнародному пасажирському транспорті (автобуси, трамваї, троллейбуси, метро).

14. Міністерство охорони здоров'я встановлює ціни і тарифи на технічні послуги (монтаж, налагодження, ремонт, комплексне технічне обслуговування та інші види робіт), які надаються лікувальним закладам підприємствами, що входять до складу державного українського об'єднання «Політехмед», і здійснює регулювання тарифів на послуги з виготовлення окулярної оптики.

15. Міністерство внутрішніх справ встановлює граничні розміри плати за проживання в гуртожитках системи міністерства.

16. Об'єднання «Фармація» в Республіці Крим, областях, містах Києві і Севастополі за погодженням з відповідними органами державної виконавчої влади встановлюють граничний рівень торговельних надбавок до оптових цін на лікарські засоби і виробів медичного призначення.

Міністр Кабінету Міністрів України
В. ПУСТОВОИТЕНКО

ДОДАТОК № 1

до Тимчасового положення про державне регулювання цін і тарифів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 1992 р. № 715 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 3 червня 1993 р. № 403).

ПЕРЕЛІК

продукції, товарів і послуг, на які може запроваджуватися державне регулювання цін і тарифів

Міністерством економіки

Продукція, товари і послуги (за винятком товарів народного споживання і послуг для населення):
добувної промисловості (крім нерудних будівельних матеріалів);

хімічної та нафтохімічної промисловості;
лісової та деревообробної промисловості;
машинобудування.

Сировина і матеріали для легкої промисловості.
Цемент, азобетонні вироби, вироби керамічні облицювальні (крім фасадних), цегла і плити кислототривкі, скло будівельне, теплоізоляційні матеріали.

Сіль, цукор, олія (соняшникова, кукурудзяна, соєва).

Кінескопи, електролампи освітлювальні, застіжки «блискавка».

Радою Міністрів Республіки Крим, обласними, Київською і Севастопольською міськими державними адміністраціями

Товари народного споживання і послуги для населення.

Продукція (за винятком сировини і матеріалів для легкої промисловості):

торф'яної промисловості;
промисловості будівельних матеріалів (за винятком цементу, азобетонних виробів, виробів керамічних облицювальних, цегли і плиток кислототривких, скла будівельного, теплоізоляційних матеріалів);

легкої промисловості;
харчової промисловості (за винятком солі, цукру, олії).

Послуги торговельні, постачальницькі і постачальничко-збутові.

Зерно пшениці, жита, кукурудзи, насіння соняшнику, соя, хміль, крім тих, що реалізуються господарствами за закупівельними цінами.

Комбікорми.

Пам'ятка. Не підлягають державному регулюванню ціни і тарифи на продукцію та послуги будівництва, сільського господарства, науки, а також послуги аудиторсько-консультаційного характеру.

ДОДАТОК № 2

до Тимчасового положення про державне регулювання цін і тарифів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 1992 р. № 715 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 3 червня 1993 р. № 403).

ПЕРЕЛІК

продукції, товарів і послуг, за якими підприємства-виготівники здійснюють декларування зміни цін і тарифів

Мінеральні добрива

Синтетичні мінеральні засоби та інші товари побутової хімії, лакофарбові матеріали в частині товарів, що реалізуються населенню

Сода кальцинована і каустична
Етилен, пропілен, винілхлорид, бензол нафтовий
Поліестер, поліетилен
Сірка (крім сірки технічної газопод.)
Основні види продукції машинобудування
Серійна продукція об'ємного призначення
Хімічні волокна і нитки

Прина всіх видів (крім тварин, що реалізуються населенню)

Пікля натуральна і штучна:

Тканини (крім чистошерстяних і з натурального шовку), неткані матеріали

Трикотажні полотна (крім чистошерстяних)

Швейні, трикотажні вироби і взуття масового попиту

Голки швейні,
Елементи живлення,
Стержни для авторучок кулькових.

Послуги пральні і лазень (загальні зали і душові павільйони П розряду).

М'ясо та м'ясопродукти, жири тваринні харчові
Молоко та всі молочні продукти,
Маргаринова продукція

Сіль,
Лікарські засоби
Цукор
Олія соняшникова, кукурудзяна та соєва
Льодоволоно
Вовна мита
Похоронні послуги

Пам'ятки. 1. Органи, що здійснюють державне регулювання цін, у разі необхідності можуть вносити доповнення до цього переліку відповідно до своїх повноважень, передбачених Тимчасовим положенням.

2. Декларування підлягає зміна цін і тарифів на продукцію, товари і послуги, що постачаються (надаються) підприємствами України.

3. Декларування не підлягає ціни на продукцію, вироблену за межами України.

Закон України ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН І ДОПОВНЕНЬ ДО КОДЕКСУ УКРАЇНИ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Верховна Рада України постановила:
Внести до Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., дод. до № 51, ст. 1122; 1985 р., № 17, ст. 415; № 24, ст. № 53, ст. 44, ст. 1056; 1986 р., № 15, ст. 326; № 27, ст. 539, № 52, ст. 1057; 1987 р., № 12, ст. 226; № 25, ст. ст. 453, 454, № 35, ст. 674; № 49, ст. 1009; № 50, ст. 1016; 1988 р., № 33, ст. 808, № 52, ст. 1184; 1989 р., № 19, ст. 182, № 22, ст. 236, № 49, ст. 673; 1990 р., № 5, ст. 59, 60, № 12, ст. 194, № 18, ст. 278, № 20, ст. 313, № 22, ст. 367, № 34, ст. 501; 1991 р., № 7, ст. 45, № 8, ст. 56, № 11, ст. 106, № 39, ст. 514, № 40, ст. 527, № 45, ст. 600; 1992 р., № 5, ст. 40, № 35, ст. ст. 510, 511, № 39, ст. 570, № 47, ст. 648) такі зміни і доповнення:

1. Доповнити Кодекс статтею 242¹ такого змісту:
«Стаття 242¹. Органи Міністерства охорони навколишнього природного середовища України
Органи Міністерства охорони навколишнього природного середовища України розглядають справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 47—50, 52, 53, 54, 57—74, 76—83, 84 (за винятком невідомої розпоряджень органів, що здійснюють державний санітарний нагляд), статтями 85—88, 89 (щодо диких тварин), статтями 90, 91, 153, 163.
Від імені органів Міністерства охорони навколишнього природного середовища України розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право Головний державний інспектор України з охорони навколишнього природного

середовища та його заступники, головні державні інспектори з охорони навколишнього природного середовища Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя та їхні заступники, головні державні інспектори з охорони навколишнього природного середовища Чорного, Азовського морів та їхні заступники, старші державні інспектори з охорони навколишнього природного середовища».
2. У пункті 1 частини першої статті 255 виключити абзаци четвертий та одинадцятий.
3. У частині третій статті 264 після слів «природоохоронних військ» доповнити словами «природоохоронних органів».
Президент України
Л. КРАВЧУК
м. Київ
4 травня 1993 року

Пам'яті патріота

Печальна звістка долинула з німецької землі: раптово помер вірний син України доктор Михайло Дем'янів.
Малолітнім хлопчиком він був вивезений у фашистську неволю з рідної Львівщини. Доля склалася так, що там і залишився, зумів вивчитися, здобув світову славу як лікар-стоматолог. Живучи в чужій стороні, не прийняв чужого підданства, бо був відданий рідній землі. Він вірив у день прийдешній нашої держави, вірив, що Україна стане вільною з інших країнами світу, і «оживуть степи, озера» рідного

краю. Бажаючи прислужитися розбудові України, заснував фундацію «Свобода і мир для України». Фонд його імені буде діяти й надалі, збираючи під свій прапор вірних синів і дочок України, яким небайдужа її доля.
Такі люди не вмирають, вони тільки відходять від нас, щоб ужити з вічності дивитися, чи гідно ми живемо, чи все робимо для того, щоб рідний народ розквітав під сонцем свободи. Він знову і знову повертатиметься до нас, бо дух доктора М. Дем'яніва — безсмертний.

М. Жудинський, В. Кухар, Ю. Мушкетя, Л. Хороль, О. Гончар, Є. Пашковський, Л. Горлач, О. Васильчук, І. Яценко, І. Гончар, А. Злеяко, К. Морозов, Я. Яківа, В. Тарадія, П. Толочко, В. Коляденко, В. Король.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК —
ВЕРХОВНА РАДА
УКРАЇНИ
ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редактори: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в. о. заст. головного редактора), А. ГОРЮХОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46;
телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34;
○ Рукописів не повертаємо. 441-89-44.
○ Лістувати з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодатець.

* Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
* За точністю викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Загальний тираж 846 430.

Комітет друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311104.

1 сторінку набрано і зверстано в ком. п'ютерному центрі «Голос України».